

Fogh fortsætter m

Forholdet mellem Danmark og Færøerne forbliver uændret, men Kallsbergs valg kan give større indflydelse

TINGHELLUKRONIKK
Af Hans Engell
Adm. direktør, Ekstra Bladet

Folketingsvalget i Danmark betød en væsentlig styrkelse af statsminister Anders Fogh Rasmussen og Venstre. Selv om V måtte afgive et par mandater, gik de til Foghs parlamentariske grundlag hos konservative og Dansk Folkeparti, og samlet står Fogh med et flertal i Folketinget, der ikke på noget punkt kan regeres uden om.

"Socialdemokraterne og venstrefløjen har tabt yderligere, og det er en styrket regering, der fortsætter", sagde Anders Fogh Rasmussen, efter at stemmerne tirsdag aften var talt op. Han forsikrede, regeringen vil søge et bredt samarbejde i Folketinget. Som de største af de kommende opgaver nævnte han kommunalreformen, folkeafstemningen om EU-forfatningstraktaten, og den styrkelse af forskning og uddannelse der skal sikre velfærdssamfundet og danske arbejdsplader.

HISTORISK VALG

Folketingsvalget blev historisk. For første gang i Danmarkshistorien lykkedes det en Venstre-mand at genvinde regeringsmagten - men samtidig kommer valget til at betyde et farvel til nogle af de mest mar-

kante politiske skikkelser og lederfigurer i nyere dansk historie. I en meget stærk og følelsesladet tale meddelte socialdemokraternes formand, Mogens Lykketoft, at han vil gå af og overlade scenen til yngre kræfter. "Det har stået mig klart fra begyndelsen, at det var denne gang - det var denne gang - at jeg skulle forsøge at løfte opgaven som socialdemokratisk statsministerkandidat. Nu må partiet i god ro og orden forsøge at samle det hold, der skal løse opgaven næste gang. Hvis I spørger, om jeg er ked af det, vil jeg sige ja. Jeg er ked af, at Danmark nu igen fire år skal trækkes med en regering, der holdes oppe af Dansk Folkeparti", sagde Lykketoft i sin stærkt bevægede, markante tale. Talen indeholdt ingen anbefaling af en afløser, ligesom der heller ikke var nogen tak til fagbevægelsen, der under valgkampen har glimret ved sit fravær.

Endnu har ingen meldt sig på banen som socialdemokratisk formandskandidat, men i kulissen spørger den hidtidige politiske ordfører Frank Jensen, og den tidligere minister og nuværende EU-politiker, Henrik Dam Christensen. Men bredt hos socialdemokraterne er der en opfattelse af, at ingen af dem rigtigt duer. Henrik Dam er end ikke valgt til Folketinget, og Frank Jensen viste både før og under valgkampen, at der ikke er stof i ham til en stærk socialdemokratisk partileder. Derimod skal man ned i den helt unge generation for at finde talenter, der brænder igennem.

Problemet er blot, om et så stort parti i en utrolig vanskelig periode tør satse på nye og uprøvede kræfter med den usikkerhed, det kan give. Socialdemokraterne vil de kommende uger stå over for dramatiske valg, og en blodig intern borgerkrig lurar lige under overfladen.

JELVEDS STORE AFTEN

Til gengæld blev aftenen en stor sejr for den radikale Marianne Jelved, som på valgaftenen løftede sin håndtaske i sejrsglæde mange gange, da det stod klart, at partiet havde haft et fantastisk valg, der forøgede folketingsgruppen fra 9 til 16 mandater. Hvor megen glæde Jelved får af kæmpesejren er dog tvivlsomt, for de radikale udgør ikke sammen med K og V et flertal i Folketinget. Anders Fogh har altså ikke den dobbelte flertalsmulighed, men må fortsat basere sig på et tæt samarbejde med Dansk Folkeparti. Det kan hurtigt skabe frustrationer hos de radikale, der i generationer har været vant til at være et indflydelsesrigt parti. Nu venter der en periode uden større indflydelse - og formentlig et formandsskifte, hvor Margrethe Vestager overtager pladsen efter Marianne Jelved.

SF fik et elendigt valg, og Holger K. Nielsen har bebudet sin afgang. Også her kan der ventes et internt opgør imellem de gamle og unge i partiet. Til gengæld fik venstrefløjens Enheds-

med EU-sagen som et hovednummer.

KONSERVATIV FREMGANG

De konservative fik et godt valg med en fremgang på 3 mandater, som ikke mindst skyldtes de tre kvindelige ministre. Det er første gang siden 1984, partiet oplever vælgerfremgang - men niveauet er stadig lavt. De sidste par valg har placeret de konservative på et mandattal, der er lavere end nogensinde siden 1977. For Bendt Bendtsen er det bekymrende, at Pia Kjaersgaards Dansk Folkeparti er væsentlig større og at de konservative nu stabiliserer sig, men på et lavt niveau under 20 mandater.

Konklusionen er derfor, at selv om der indenfor blokkene er sket visse forskydninger, og selv om dansk politik står overfor markante lederskifter, vil Anders Fogh fortsætte kursen stort set uændret i forhold til før valget. Første store udspil bliver kommunalreformen, der skal ændre Danmarkskortet, idet amterne nedlægges, der etableres nye storregioner og sker store omlægninger af opgavefordelingen mellem de amter, der nedlægges, kommuner og stat. Næste runde bliver EU-afstemningen, hvor Dansk Folkeparti vil gøre sig stærkt gældende. Pia Kjaersgaard fik en flot valgaften med fremgang, og hun står fuldstændig urokkeligt som Dansk Folkepartis leder. På de fleste områder vil hun uden større problemer kunne samarbejde med Anders Fogh - men i EU-politikken

FÓLKAFLOKKURIN

I forhold til Nordatlanten vil situation også være uændret, selv om valget af Anfinn Kallsberg på Færøerne kan give en større politisk indflydelse i forhold til den nye regering end tidligere

et af hovedpunkterne. Derfor havde Pia Kjaersgaard også nedtonet sine krav om at indgå i den danske regering. Kjaersgaard har klogt nok valgt at satse på opbygning af en partiorganisation - både centralt og decentralt - samt en politisk platform, hvor partiet ikke bare bliver en døgnflue. EU-sagen skal bruges i den sammenhæng - først ved et kommende folketingsvalg vil hun også stille krav om ministerposter.

MIDTEN VÆK

Valget blev også historisk af den grund, at midten af dansk politik stort set blev udryddet. Kristendemokraterne røg ud af tinget, CD kom ikke ind, de radikale er uden indflydelse, og Minoritetspartiet blev helt til grin. I praksis betyder det formentlig, at Erhard Jakobsens gamle parti nu nedlægges, og at Kristen-

demokraterne kommer ind i en stor selvransagelse. I modsætning til CD har de kristelige i Danmark en vis lokal opbakning og organisation og vil formentlig overleve, men den nye partiformand, Marianne Karlsmose, viste, at hun ikke kan slå igennem - og det får formentlig konsekvenser både for hende og partiet.

ANFINN I TINGET

I forhold til Nordatlanten vil situation også være uændret, selv om valget af Anfinn Kallsberg på Færøerne kan give en større politisk indflydelse i forhold til den nye regering end tidligere. Med en stærk lagmand, Jóannes Eidesgaard fra socialdemokraterne i Torshavn, og Anfinn Kallsberg i København, vil den færøske indflydelse være optimal. Kallsberg har et årelangt nært og godt forhold til den konservative

”

Socialdemokraterne vil de kommende uger stå over for dramatiske valg, og en blodig intern borgerkrig lurar lige under overfladen

liste et stort valg, og man kan forvente en langt mere markant og slagkraftig venstrefløjsoption

har hun valgt en meget skarp modstand, hvor ikke mindst afstandtagen til Tyrkiets optagelse i EU er